

Intro og præsentation

Velkommen til! Jeg hedder Sanne Wiedemann, og jeg er skoleleder her på Hillerød Lilleskole. Jeg er også uddannet debatpilot fra Frirummet, og med til at styre slagets gang i dag har jeg to co-pilots: Lotte Skovdal og Louise Brodersen.

Emnet for aftenens debat er fremtidens skole – hvordan skal vi danne, uddanne, måle, veje, inddele og guide børn og unge i de forskellige fag og uddannelsesretninger, som vi har, så vi skaber de bedste rammer? Det har vi mindst to forskellige bud på i debatten for i dag.

I aften skal vi lytte sammen, tale sammen, være oprigtigt nysgerrige sammen, fordi vi ved, at andre er værd at lytte til, og at vi sammen kan blive klogere. Sandheden bor ofte i kompromisset, og i en frirumsdebat er vi ude efter at belyse alle nuancerne for i sidste ende at blive klogere på en vej at gå sammen.

Debatten følger en skabelon. En tretrinsraket med FRONTER, REFLEKSIONER og INITIATIVER (FRI), og det er min fornemste opgave som debatpilot at sørge for at holde os i luften og på rette kurs, så det bliver en behagelig rejse. Jeg er pilot, og derfor er det mig, der bestemmer!

Så, spørgsmålet er: er fremtidens skole karakterfri?

Vi har krav om karakterer - og vi har karakterfri skoler, SteinerHF og forsøgsklasser. Der er mange holdninger til karakterer, og de holdninger kan vi ikke afdække eller måle med 7-trins eller 13-talsskalaen. Det er en debat der kræver tid og rum, så lad os bringe den i spil i dag mellem borgere, herunder elever, og politikere.

Jeg vil lægge ud med en lille personligt indflyvning...

Jeg har selv gået på en folkeskole med fem spor. Der var ikke meget karakter over ret meget! Jeg har også gået på en privat realskole, hvor Lektor Blommes karakter gik igen i visse træk blandt lærerne og undervisningen. Jeg har gået i skole i USA, hvor vi blev testet månedligt og været gennem en almindelig sproglig studentereksamen. Jeg måtte op i 40erne før jeg mødte et helt anderledes skolesystem: lilleskolen. Her har vi efter lange drøftelser valgt at have karakterer i 9.klasse, men også meget markante holdninger til hvorfor og hvordan. Og sådan er det mange steder: der er holdninger, synsninger og stillingtagen. I dag skal vi tale om, hvilke konsekvenser karaktere eller karakterfravær har, så lad os forholde os nysgerrigt til dét.

I FRIrumsdebatten skal der i sagens natur være plads til holdninger, som vi er uenige om, og til tvivl og nysgerrighed. Der gives ikke karakterer, her er ikke vindere eller tabere - derfor er rammerne, at vi ikke klapper, buher eller kommer med tilråb undervejs. Vi lytter og bliver derved klogere på hinanden.

Debattens fronter er tegnet af to knivskarpe debattører:

Anna Libak – opstiller til folketinget for Venstre.

Anna er sprogofficer i forsvaret, ekspert i Rusland og udenrigspolitik og har en interesse for politik, der opstod af oplevelsen af mangel på demokrati. Du ser en stærk stat som garant for borgernes rettigheder, men også en stærk spiller – du taler blandt andet om karakterer som et "tilsyn med undervisningen", for at være på barnets side.

Trine Torp – folketingspolitiker for Socialistisk Folkeparti. Du er psykolog, og har arbejdet med udsatte børn og unge, og så er du lektor på Metropol. Din far er venstremand, og det er bl.a diskussioner med ham, der har gjort dig til en god socialist.

Velkommen til Jer og mange tak fordi I ville være med, det er vi glade for ☺

I to er ikke enige, heldigvis!

Måske kan vi blive klogere og mere nuancerede på holdninger sammen – dét er målet.

Lad os komme i gang!

FRONTER (20 min)

(note: svar under spørgsmålene er udtalelser, citater mm for at fastholde debattørernes "fronter", hvis de bliver for midtsøgende i første runde. Vi lægger ud med 4 spørgsmål, resten er "skuffespørgsmål" hvis det bliver aktuelt))

Vi ved, at I er reflekterende og nuancerede i jeres holdninger. I denne første runde er vi ude efter en lodret uenighed at blive klogere af, nogle skarpt adskilte synspunkter, nogle fronter...

1.

Anna – et ja eller nej-spørgsmål: er fremtidens skole karakterfri?

Nej.

Hvorfor er den ikke det?

(Man anstrenger sig mere, hvis det bliver kontrolleret, at man gør det)

Trine – ja eller nej: er fremtidens skole karakterfri?

Ja.

Hvorfor er den det?

Ro på-reform som svar på en samfundsdiagnose

(undervisningen skal ikke dikteres af nationale test og læringsmål. Faglige timer skal suppleres og gennemsyres af fysisk og tværfaglig aktivitet og kreative indslag.)

2.

Anna – er karakterer det mest objektive kriterie at måle og opdele børn og unge på?

Ja. (karakterer siger intet om, hvad du bliver til. De tvinger til fordybelse, sæt dig ind i stoffet! Træn! Niveauet for tysk er katastrofalt, og det kan man LÆSE sig til!)

Trine - hvad tænker du om det, er karakterer det mest objektive kriterie at opdele på?

Nej. (karakterer kan gives for elevens skyld, hvis det giver mest mening at flytte sig fra 4 til 7, men ikke til at vurdere kompetencer eller være adgangsgivende. Man skal kunne følge egen læring, så hvad er meningsfyldt at måle på (åben for den debat))

3.

Anna - uden adgangskrav er der større faglig diversitet/spredning blandt de studerende. Er det et problem?

(VU: Dårligere studiemiljø, flere oplever nederlag,

Trine – uden adgangskrav er der større faglig diversitet blandt de studerende. Er det et problem?

4.

Anna – vil du sætte et par ord på dine holdninger, hvis jeg siger: karakterræs har negativ betydning for læringsmiljøet, fordi det fratager de unge modet til at fejle.

Enig?

Nej (oplevelse af karakterer fylder for meget! Lad være at overdrive betydningen. Mennesker måler altid hinanden. Alle er ikke lige dygtige – lad være med at tro det)

Trine – hvad mener du om: karakterer har en negativ betydning for læringsmiljøet og modet til at fejle?

Ja (at forberede sig på livet er blevet sekundært)

5.

Anna – du mener ikke, at karakterer er årsag/medvirkende årsag til unges oplevelse af **individuel pres i ungdomsårene?**

Nej.

Uddybning...

Karaktererne er ikke årsag til at de unge kan føle sig pressede, det er det at være "på" 24/7 der er problemet

Trine – er karakterer årsag til de unges oplevelse af pres i ungdomsårene?

Ja.

Uddybning

6.

Anna – de nye krav til optagelse på ungdomsuddannelserne er netop trådt i kraft, og færre unge har fået adgang til den uddannelse, de søgte ind på. Ser du kravene som en hjælp til de unge? (frem for som en udelukkelse af en gruppe unge)

(alle mennesker lider nederlag)

Trine – ser du optagelseskravene som en hjælp eller en udelukkelse?

7.

Anna – jeg citerer dig for at sige: Forældre har ansvaret for at børnene er til at holde ud. Det er ikke skolens primære opgave.

Vil du uddybe din holdning til skolen dannelses- eller uddannelsesfunktion?

Overskud til UV hvis børnene ikke skulle opdrages. På privatskoler er det lettere, fordi der er gensidige krav.

Trine – du siger: Skolen er der hvor man uddanner sig til livet **hvad tænker du om skolens opgave som dannelses- og/eller uddannelsesinstitution?**

SW: hvad med opdragelse?)

At uddanne sig til livet er blevet sekundært

8.

Lidt om lighed:

Anna – alle folkeskoler underviser efter "fælles mål". Ser du bedre alternativer? (Lærer børn ens og på samme tid)?

Ikke ét program gør børn stærke – men der skal være en målsætning.

Ungdomspol: skolen skal ikke bruge tid på individet, det går fra flertallet.

Hvis målsætningen er "fælles", er det så et problem for et uddannelsessystemet, at børn og unge har forskellig baggrund, f.eks. social arv, ulige miljøer, er der taget eller skal der tages højde for det i uddannelsessystemet?

Trine – mener du, at alle skoler skal undervise efter fælles mål, så børn får samme "tilbud"? (hvis nej: er der tid og råd til individuelle samtaler?)

Hvis målsætningen er individuel, hvordan tages der så objektivt højde for forskellige baggrunde?

En af folkeskolens vigtigste kvaliteter er, at den kan give alle elever de bedste muligheder for at lære uanset familiens sociale, økonomiske og uddannelsesmæssige baggrund. Det skal vi både sikre og styrke.

9.

Anna – Fra 8.klasse hjælper vi hjælper vi de unge mennesker til at blive uddannelsesparate, så her vil de blive præsenteret for adgangskravene – er det et godt tidspunkt at starte den vejledning?

(ungdomspartier: ja. Hvis man ikke er uddannelsesparat bliver gymnasiet et nederlag, man risikerer at droppe ud) Tidligt at møde en lukket dør – eller godt tidspunkt for guidance?

(karakteren er en motiverende, objektiv målemetode og en konkurrencefordel for de hårdtarbejde)

Har du unge fået tilstrækkelig viden om deres muligheder, dels i hands on samt UU-vejledning i 8.klasse? (har de unge mødt et håndværk?)

For de unge, som ikke vil eller kan komme på gymnasiale retninger: er alternativerne til de gymnasiale uddannelser, dvs 10.kl, erhvervsskoler o.lign gode og prioriteret højt nok politisk?

Ungdomspolitik: 10 kl på erhvervsskolerne er første skridt til bedre udd.vejledning for de der er i tvivl

9. fortsat

Trine – er minimumskrav fra 8. en god ide? Er viden tilstrækkelig? Er alternativerne prioriteret højt nok?

Fra bhkl forberedes børn på skolen, i skolen på ungdomsudd, på udd til erhversliv – vi er hele tiden vider. Ro på.

De teoretisk og praktiske fag har ikke fået lige opmærksomhed, så med en akademisering af skolen er det svært at forestille sig en profession – man har ikke haft mulighed for at prøve kompetencer af i grundskolen.

(ungdomsparti: vi udelukker de unge før vi ved, hvad de kan og vil. UUvejledere er typisk fra gymnasiale uddannelser, hvor er tømrere og andre forbilleder?)

(Ungdomspartierne: erhvervsskolerne opleves som et fejlblad, de er ikke gode nok eller ikke godt nok præsenteret. Der er ikke tilstrækkeligt med elevpladser. 10 kl på erhvervsskolerne er fejlplaceret)

10.

Anna – er karakterer et (nødvendigt) politisk greb til at styre skolerne eller afspejler de erhvervslivets behov?

Trine – er karakterer et politisk greb til at styre skolerne eller afspejler de erhvervslivets behov?

(karakterer er et politisk greb frem for erhvervslivets behov. De unge vælger lette studieretninger for at få højere karakterer)

Overgang:

Fronterne er trukket op, og I er (heldigvis) ikke enige, men måske er vi alle sammen på vej til at blive lidt klogere eller forvirrede på et højere plan...

REFLEKSIONER (20 minutter)

Vi er i denne runde ude efter refleksioner over det, som vi har hørt indtil nu. Fronterne er skarpe, men vi ved at kompromissets mulige vej og brugbare løsninger som oftest findes et sted i midten, og derfor må vi lytte, samtænke og muligvis flytte os lidt...

Jeg vil gerne starte denne runde med et personligt spørgsmål – et erindringsspørgsmål, som alle bedes overveje, om som jeg vil bede jer to om at svare på:

Anna - kan du komme i tanke om en episode i din barndom, hvor du har oplevet at blive bedømt?

Trine - kan du komme i tanke om en episode i din barndom, hvor du har oplevet at blive bedømt?

Tak fordi I vil dele jeres historie med os. Vi skal have flere refleksioner i denne runde, og af og til må vi selv flytte os for at kunne anskue en problemstilling fra en ny vinkel. Jeg vil derfor bede jer om at bytte stol.

Hvordan ser det ud derovre fra? ☺

Anna: Hvilke synspunkter og pointer fra din meddebattør har gjort indtryk på dig/anerkender du som (irriterende) gode?

Trine: Hvilke synspunkter og pointer fra din meddebattør har gjort indtryk på dig/anerkender du som (irriterende) gode?

Fælles refleksioner fra salen:

Hvad har I hørt om; objektive kriterier, motivation og pres, "måling" af læring, lighed og konkurrence, syn på uddannelsessystemet...

Hvilke pointer er du blevet mest optaget af? Hvilke pointer flyttede dig / gjorde indtryk?

Snak lige med sidemanden 2-3 minutter (Anna og Trine I taler også med hinanden).

Hvad talte I om, Anna og Trine?

INITIATIVER (20-30 minutter)

Vi skal nu i gang med initiativrunden, med andre argumenter og nuancer på spørgsmålet. På baggrund af det, vi har hørt, kunne det så være en god ide at... eller: hvad nu hvis... Kunne du forestille dig...

Her er jeres, publikums, mulighed for at byde ind med ideer/initiativer. (Har I spørgsmål? Skal ikke fylde for meget, da det så risikerer at blive almindelig paneldebat)

Hvilke råd vil I give debattørerne? Ser I andre veje?

Salen "summer", tal med sidemanden.

Anna og Trine forholder sig til forslagene/ideerne efter 2-3 input

OPSUMMERING

Karakterer siger intet om, hvem eller hvad du bliver til, men de har stor betydning for mange. Vi bliver målt og vejret på forskellig vis gennem hele livet, som et naturligt vilkår i et moderne samfund, hvor folk er forskellige, lever forskellige liv og har forskellige livsvilkår. Måske skal vi have karakter i skolerne, måske ikke – er karaktererne et problem eller er en "fair" rettesnor, som skaber lighed?

Hvad er alternativerne? Og kan vi nogensinde blive enige om det?

I aften har vi givet to modige debattører, som har indflydelse på beslutningerne, vores input til hvordan vi ser på spørgsmålet om karakterer i fremtidens skole. Uanset om det er objektivt eller ej, så får hverken I eller de ikke en karakter for debatten, men:

Publikum: Tak fordi I kom og overværede en ægte frirumsdebat. Jeg håber, at I i jeres virke vil bidrage til flere debatter, der gør os klogere og ikke bare vil konfliktunderholde. Vi tre piloter styrer gerne andre debattører og publikum gennem flere frirumsdebatter. Tak til Frirummet, Marlene og Emil, for at skubbe flyvningen i gang;)

Særlig tak til jer to; Anna Libak fra Venstre og Trine Torp fra Socialistisk Folkeparti, fordi I var modige nok til at stille op og debattere på FRIRUMSSCENEN. TAK (husk gave)

Tak for i aften og kom godt hjem.